

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete, hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

A halottak emlékezete.

A hangulat borongós. Az őszi szél süvölt végig a tarlott mezőkön. Északról jövő fagyos lehellete megdermeszti a természet színpompás teremtményeit s aszottan, szárazon, sárgán kering alá a fákról az élettelen falevél. Minden az elmulás, a vég hideg borzalmait leheli s az emberi lélek magába száll. Látja kicsinységét, törekénységét, elmulását az örökéletű, hatalmas, erős, nagy természet mellett.

S ezt a komor, bús időt szenteljük mi a halottak emlékének. A szomoru sírkerlek domboruló hantjai ilyenkor megelevenednek. Virágkoszoruk, égő mécsesek jelzik a soha el nem enyésző emlékek ébrenlétét, a kegyeletgyönyörű virágainak évenkénti hajtását, sarját.

Minden embernek van gyásza e napon. Mert valjon kinek nem nyugszik csendes sirhant alatt valakije, vagy valamije. A kit a sors megkimélt még attól a megpróbáltatástól, hogy közeli szerettei közül elragadott volna egyet is, annak ott nyugszik valahol mélyen elhantolva a jó barátja, kedves pajtása s ha ez sem, mindenesetre ifjúkori álmái, ábrándképei, melyeket az élet szigorúságai döntöttek a korai elmulás sötét vermébe.

Az álmok temetője óh minő nagy, minő diszes sírkert lehet! Itt nyugszanak eltemetve szép sorjában mindama szép képzetek, melye-

ket ifjúkorunkban csendes alkonyatkor szőttünk, egyedül, kettesben, kiszinezve, kifényesítve a jövőnk képét, mint urát hazaváró kastélyát a várnagy. Eltemettük mind, valahányat mind sorjában. Amint az élet vihara végigszárguldott rajtunk sorvasztó, forró lehelletével, azonképen leforrázva, elperzselve hanyatlottak le azok az álmok, melyek az élet sikereiről szóltak, a törekvés elismeréséről, a jók megjutalmazásáról, valamint a gonoszok megbűnhődéséről. A vihar tovább állt s mi itt maradtunk megfoszva mindama szép himportól, mely az élet ideáljain ragyogott s amely nélkül csak sivár küzködés, hiábavaló kinlódás ittlétünk.

De az élet megtanított, hogy megalkudjunk sorsunkkal. Hogy lemondjunk mindama hiuságokról, melyeket valaha elengedhetetlen kellenek gondoltunk jövőnk boldogságunkhoz. A jelen rettentő valóságával megtanított minket, hogy a szép álmokból a valóra ébredjünk, a fellegrak csillámló ezüstjét kellő értékére szállítsuk.

Az esztendőnek ebben a szakában kimegyünk a temetőbe. Kimegyünk az elköltözöttek hideg lakába, hogy felkeressük őket könnyeinkkel, virágainkkal, imánkkal, hogy ezzel áldozzunk soha el nem felejthető emléküknél. S ilyenkor temetjük azokat a szép álmokat is, amelyek az élet súlyos terhét kellene, hogy megkönnyítsék.

Szomoru évforduló! Minden, de minden

mintha arra esküdött volna össze, hogy e napon a külső természet is hozzájáruljon, hogy azt a komor hangulatot, mely bensönket amúgy is elfogja, még inkább növelje.

S mi lehajtott fővel, fedetlen homlokkal állunk meg a temető kapuja előtt, megtisztulva bensönkben és meghatva teljes valónkban, mint ha templomban lennénk, az emlékezet, a kegyelet, a hála gyönyörű csarnokában. S gondolatok kavarnak agyunkban, melyek nem hagynak nyugodni!

... Valjon nem boldogabbak-e azok, kik ott lent pihennek. megszabadulva a földi hiuságoktól, s mindama gondoktól s bajoktól, melyekkel ez a szép, ez az örökké dicsőített, de amellet sivar élet jár?

Politikai hetiszemle.

A belpolitikai világban szélesed van. A delegáció üléseseivel a képviselőház szünetel tanácskozáiban és a politikusok közül csak azok időznek Budapesten, akiket a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottság tanácskozásai tartanak vissza. A lapokon látszik meg leginkább ez, amelyek máskor szinte duzzadnak a politikai aktualitásoktól, most pedig találgatásokon, vagy egyszerű kombinációkon rágódnak; a hirrovat viszont megdagadt és a hírszegény napokban a legesekélyebb esemény is szenzáció formájában kerül a közönség elé. Szenzáció ugyan bőven akadt ezekben az időkben. A

vedtek és hogy az ő példájukból tanuljuk szeretni a hazát, szeretni e földet.

Óh Uram, óh Isten, édes atyánk menyben! Halld meg hő imánkat, midőn sirva felkeressük s áldva emlegetjük, akik itt pihennek. Tartsd fenn köztünk nevük, szent legyen emlékü, legyen álmuk zavartalan, békés, hogy nem vala hiába vérüknek hullása, hogy abból fakadt fel a haza, a nemzet élő szabadsága!

Nekünk pedig, akik sirhalmaik fölött könnyeket hullatunk, erősítsd meg lelkünk, hogy van igazság a földön, van jutalom a menyben; hogy homlokára örök babért szerez, ki igaz ügyért ártatlanul vész el. És itt, e sírok mellett, hol szeretetteink pihennek, taníts meg minket, taníts mindenikünket, hogy az ők áldozatának példájából lelkesülve, szeressük e hazát s bármely nyelven szóljunk, bármely hitet valljunk, arra törekedjünk, hogy a nekünk adott erők mértéke szerint munkáljuk hazánk felvirágoztatását, hogy így magunkat az utókor halájára és a te isteni jóságod ajándokaira méltókká tegyük.

Óh Isten, minden élet és áldás kútfeje, szenteld meg ami ezen megemlékezésünk, mellyel felkeressük e mártir sírokat: és rázd meg szívünket és fakasz abban szent elhatározásokat, hogy legyen ez a nap, melyet az áldozatok emlékére szentelünk, záloga viszontlatásnak, megerősítője a hazaszeretetnek; legyen e nap megszentelt érzések forrása földi és mennyei hazánkra nézve.

Úgy legyen, úgy legyen mindörökké. Amen.

Ferenzi István.

TÁRCZA.

Ima

a preszákai emlékoszlopnál a gyásznapi hatvanadik évfordulóján.

Népek és nemzetek királya, mindenek teremtő ura, örökkévaló Isten, kinek lételedben nincs kezdet és vég, kinek kezeid munkáját mutatja a harmatessepp és kiterjesztett erősség, kinek hatalmadat hirdetik a teremtet világok seregei: a te nagy, a te szent neved imádására nyitjuk meg ajakunk a fájó megemlékezések eme gyász ünnepén!

Tetőled száll alá minden áldás és tökéletes adomány; a te karjaid hordozzák az embert a bölcsőtől a koporsóig; s kinek kezed védi a kicsike madárt, a legparányibb életet, te intézed a népeknek sorsát, nemzetek pályafutását. Ott látunk, hallunk téged a bimbófakadásban, a virághullásban; ott látunk-hallunk téged életben, halálban s még a sírok mélyét, azok sötétségét is te világítod meg nekünk!

Az emlékezet szent könnyei fakadnak szemünkéből, a legszentebb emlékezeté, mely lehet a földön, midőn ma itt fölkeressük azoknak sirját, kik a hazáért, a haza szabadságáért estek áldozatul. S ma, midőn a gyász-emlékü nap hatvanadik évfordulóján itt állunk e sírok között, hol a drága halottak pihennek; ma, midőn lelki szemünk előtt akaratlanul is megújul a gyászos jelenet, hogy miként hullanak el itt egymás mellett védtelenül a vérengző fegyver és fejsze csapásai alatt az apa,

anya, gyermek; ma, midőn hat hosszú évtized eltelt után is minden bokr, minden elsubanó szellő arról beszél, hogy mi történt itten akkor 1848-ban: a gyászos, a fájó emlékek hatása alatt magunkat megalázva borulunk le előtted, óh Uram, a drága vérhullás és imádságunk által megszentelt helyen és csodáljuk a te végtelen bölcsességed s isteni hatalmad, mely virágot fakaszt a sírok fölött, mely az enyhület balzsamát önti a fájó sebekre, mely a sötét napok szomoru történeteiből szebb jövő hajnalát hozza el s megmutatja nekünk a halálban is az életet, a te gondviselő kezed teremtő munkáját.

Hiszen az egymást felváltó napok sorában azóta megvalósult az álmom, testé lön az ige, melyért elvélzettek ők, kiknek sirját most itt felkeressük. . . És a könyázott szemek előtt megnyílt a siri hant s dadalmasan kikelt belőle az élet, a halhatatlanság, a szent eszmék örökkévalósága!

Nem, nem, nem nyitjuk zugolódó panaszra ajakunk; nincs harag szívünkbe s nem kiálltunk bosszuért tehozzád az égbe, midőn most az évforduló napján megjelennék itten! Hiszen elmúlt amannak az időnek dermesztő hidege, szívet ölő fagya; hiszen ime itt áll az emlékjel, melyet szerető, szívek kegyeletes érzése emelt, hirdetve a megengesztelődött lélek megemlékezését, a felderült enyhét, a felemelő megnyugvást és békét.

Nem, nem, nem panaszt emelni és nem átkot szórni jöttünk mi most ide s jövőnk ezután is minden esztendőben, de, hogy áldjuk, dicsőítjük azoknak emléket, kik az édes magyar haza szabadságáért, a szent s igaz eszmék megvalósításáért itt mártir halált szen-

Aki egészségét vissza akarja nyerni, vagy azt megőrizni, igyék SZTOJKAI vizet!!

SZTOJKAI GYÓGY-BORVIZ lugos-sósásványviz.

Mint ÜDÍTŐ és BORVIZ felséges! ✱ GYÓGYHATÁSA PÁRATLAN! ✱ Számos kiténtetés és orvosi ajánlat!

Gyomorhajoknál! ✱ Ideg és cukorbetegnek! ✱ Vese, máj és vérbetegségeknek! ✱ Nemi bajoknál!

Főraktár Gyulafehérvár részére: FINGERHUT JAKAB-nál. Főképviselet Magyarország területére: Általános Bank és Takarékpénztár Kolozsvár.

Latkóczy-ügy megrázó point-jével, a vízmérő-órák panamájának dolga, az újpesti rabló támadás hősesége anyagot szolgáltatott. De bizonyos, hogy rendes körülmények között ezek a szenzációk kisebb terjedelemben jelentek volna meg és nem lépnek annyira az előtérbe.

Leghumorosabb és egyben legmegdöbbentőbb az újpesti rablás volt. Ez az amerikai ízű, szinte hihetetlenül hangzó zsványhistoria mögött is azonban bizonyos társadalmi tanulságok, igazságok rejlenek, — amint a másik két ügynek határozottan szociológiai háttére volt. A legmeglepőbb kétségtelenül az egész rablásban maga a rablás. Hogy a huszadik században szédítő csalások, sikkasztások vannak napirendben, az már senkit sem lep meg. De hogy a mi napjainkban merjen valaki a mult század elejének rabló romantikájára emlékeztető vakmerő vállalatba fogni, fényes nappal garázdálkodni egy forgalmas bank helyiségében egy töltött revolver mellett — amelyről különben még az sem bizonyos, nem-e volt töltetlen, ez egyenesen a leghatalmasabb szenzáció erejével hat. Ezt az esetet nem tudjuk ami művelődéstörténeti felfogásunkba beleilleszteni. Természetes, hogy a civilizáció előrehaladtával az erőszakos bűntények mind inkább ritkábbak lesznek és helyettük a csalás, sikkasztás esetei szaporodnak, amelyek, sokkal kevesebb rizikóval anyagilag sokkal bővebben gyümölcsözőbbek és jutalmazóbbak. Aki fegyverrel kezében rabol, az kész arra, hogy esetleg embervért is ont, — lecsipés esetén tehát, hogy csak súlyos büntetés várhat rája. Ilyen kockázatot pedig nem szívesen visel az ember, még akkor sem, ha a fegyháztöltelék sorába is tartozik.

Az újpesti eset egyenesen és határozottan ráczáfol erre a teoriára. A rablókról nem lehet feltételezni, hogy pszichológiával is dolgoztak volna, hogy tehát előre bizonyosra vették volna, hogy épen a bankban a legkevésbé állhat elő az ellenállás eshetősége, leginkább ki van zárva az a lehetőség, hogy fegyvereiket használni legyenek kénytelenek. Bizonyos, hogy ők el voltak szánva arra is, hogy ha a dolog úgy kerül, mind a nyolcz bank alkalmazotinak kioltják életét. És ez a körülmény gondolkozóba kell, hogy ejtsen bennünket. Mert szép dolog a hősi elszántság, még a tisztelt rabló urak részéről is, de az elszántságnak, vérszomjnak ekkora mérvre — abnormális. És talán nem jár messze a valóságtól ez a feltevés, ha itt az irodalomban keressük a végokat és a mindinkább szaporodó ponyva detektív historiában, rémes rablótörténetekben keressük ennek az elszántságnak az igazi rugóját. Ezek az emberek bizonyára Nick Cartert, Nobodyt és más egyéb hülyeséget olvastak össze, hogy a végén is megkotyagosodtak. Az azután a bankiljak bátorsági fokmérőjének a felállítására tartozik, hogy ez a szinte perverzül vakmerő vállalkozás mégis sikerülhetett, — legalább addig, amig hurokra nem kerülnek. A detektív regények iránt különben most már pedagógusok is kezdenek érdeklődni. Még pedig nem a propaganda nemos ambíciójától eltelev, hanem hogy kitiltsák az ifjúság köréből és megmentsek a fiatalságot ettől a mételytől, amely gyenge ellenállású és könnyen befolyásolható gyermekeket, mint a napihírek rovatá ékesszólóan illusztrálja egyenesen az imbecilizációba kerget. Az ilyen ponyvairodalom terjesztése határozottan bűn és erkölcstelenség. És ha az állam más szociális szempontok szolgálatában beleavakozhatik más téren a polgárok magánéletébe, talán üdvös dolgot eslekednék akkor, ha ezeket a férczműveket szépen kitiltaná Magyarországról területéről.

*

A balkáni események súlypontja áthelyeződött Oroszországba. Oroszország amely évek óta döntő súlyal szól bele a balkáni események kialakulásába és nyíltan, vagy titokban irányította a multban a balkán államok nemzetközi politikai magatartását, most természetesen úgy jelenik meg a balkán forrongó államok szemében, mint akinek elhatározása most is döntő lesz a további fejleményekre nézve. A kis szláv államok a hatalmas szláv birodalomtól várják, hogy vélt sérelmeikre orvoslást szerezzen.

A szerb trónörökös, akinek háborus kedve nem titok, Oroszországba utazott, hogy a fegyveres elintézés mellett keltsen hangulatot. Montenegró szintén háborus hangokat hallat és avval fenyegetődzik, hogy meggonddolatlan lépésre határozza el magát, nem törődve, hogy Oroszország további barátságos magatartásra számíthat-e a jövőben, ha Montenegrónak a területi kompenzációt illető jogos kívánságát nem támogatja. A montenegrói fejedelem azt táviratozza a császárnak, hogy magához méltóbb dolognak fogja tekinteni, ha most Oroszország engedetlen fia lesz, feltéve, ha Oroszország a Balkán félsziget szlávjai ellen elkövetett igazságtalanság miatt nem protestál. És a legnagyobb érdeklődés Izvolszky orosz külügyminiszter beszámolója felé fordul, akinek

megfontolt, óvatos magatartása, békés tendenciái úgy látszik sokaknak nem tetszenek a császár birodalmában.

A balkán államok tehát úgy állították fel a kérdést, hogy Oroszország vagy közbelép érdekükben, vagy háboru lesz. Mindazonáltal a nemzetközi helyzet feszültsége az utóbbi napokban enyhült és úgy tetszik, a konferencia tárgyalásáig közvetlen bonyodalom nem fog támadni. A konferencia pedig előre láthatólag a békés megegyezés és az ellentéteknek kiegyenlítése programjával megy bele a tárgyalásba. Ha azután a szerb államocskák a konferencia és az azon résztvevő hatalmak döntése ellenére sem riadnak vissza meggonddolatlan lépésektől, akkor magukra vessenek a következményekért. Az ő politikájuk igen áttetsző. Nyílt háboruba nem mennek bele, mert ez kész örülség volna részükről, különösen akkor, amikor a háborus döntéssel szemben áll a konferencia elhatározása. Ahhoz a balkán vidéken nem szokatlan taktikához folyamodnak tehát, hogy „lángba borítanak“. Bandákat szerveznek a kiváló macedon bandafőnökök vezérlete alatt és azokat bevetik Boszniába és Herzegovinába. Számítanak ez akezióban a magyarországi horvátok és szerbek visszhangjára is. Szóval háborus izgalmakat keltenek a Balkánon, guerilla hadjáratot folytatnak, hogy oly módon végül mégis csak provokálják a hatalmak közbelépését és valósággal kirevolverezzék a hatalmaktól kívánságaik honorálását.

Ami szemüvegünkön keresztül nézve ugyan teljesen érthetetlen a dolog. Hogy Törökország felemeli szavát az annekszió ténye ellen, amely egy eddig papíron hozzátartozott részt szakít ki testéből és kapcsol — a tényleges állapot jogi szankeksziójával — a magyar király szuverénitása alá, ez még érthető. De minő joggon okvetellenkednek a szerbek és a montenegróiak, minő sérelmeket hánytorgatnak és minő joggon kiabálnak rekompensációk után, ez józan ésszel egyszerűen megfajthatatlan. A helyzet igazi jellemzésére igazán bajos más képet találni, minthogy itt — derék balkáni szokások szerint — halászni akarnak a zavarosban. Arra számítanak, hogy az annekszió ténye által előálló nemzetközi tárgyalások és surlódások jó alkalmat fognak nyújtani, hogy egy lépést tegyenek a nagyszerb álmok megvalósítása felé. És érdekes, a szláv sajtóban történt hivatkozás Kossuth Lajosra is, mint akinek politikája szintén azonos volt az övékkel és velük közös ideálokat hirdetett. Ezekkel a merész interpretátorokkal felélesleges polémiába szállani. De a szerb sajtó keservesen fog csalódni akkor, ha a magyar szimpátiákra és magyar támogatásra akar számítani. Ekkora örülséget igazán csak a Drina táján tétélezhetnek fel a magyarokról, hogy a magyar király egy szuverén hatalmi tényével szemközt a szerb törekvések zászlóhordozóivá szegődjenek.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. november 1.

— **Kinevezések.** Öfelsége Fejér Manó sepsiszentgyörgyi esperes-plébánost a gyulafehérvári székeskáptalanhoz tiszteletbeli kanonokká kinevezte.

Az igazságügyminiszter dr. Neuwirth József kir. törvészéki jegyzőt az óradnai járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kolumbán Margit okleveles tanítónőt a vingárdi állami iskolához tanítónővé nevezte ki.

— **A kir. törvényszék új palotájának felszentelése.** Gróf Majlath Gusztáv Károly erdélyi püspök úr öccsellenciája e hó 26-án d. e. 11 órakor fényes segédlettel szentelte fel a gyulafehérvári kir. tör-

vényszék új palotáját. A felszentelés az esküdtszéki tárgyalási teremben folyt le, hol szép szavak kíséretében kérte a Mindenhatót, hogy segítse meg az új palotában működőket, hogy magas hivatásuknak megfelelően, az igazságot juttassák érvényre mindenütt. A felszentelés után a fogház imaházába ment a kísérettel együtt, amit szintén megáldott. Végigjárta a fogházat, a kórházat és bement a czellákba a rabok közé. A felszentelésen Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök, kuriai bíró vezetésével az egész kir. törvényszék, ügyészség, vizsgálóbírószág és járásbírószág személyzete részt vett. A hatóság részéről Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester és Roska József rendőrfőkapitány vettek részt.

— **Csak egy virágszálat!** A József főherceg védnöksége alatt álló Szanatórium Egyesület helyi fiókköre Novák Ferenczné elnököllekes buzditására, halottak napján gyűjtést fog eszközölni a Hunyadi-téren, valamint a Novák Ferencz-téren az egyes sarkokon a hölgyek fogják a kegyes adományokat átvenni. Az egész országban, kivétel nélkül, mindenütt lelkesen csoportosultak az asszonyok, hogy a nemes czél érdekében mentől többet tudjanak gyűjteni. Remélhetőleg városunk sem fog hátramaradni s méltón fogja kivenni részét az önkéntes adakozásban. Megjegyezni kívánjuk, hogy a hölgyek közül eddig szépen gyűjtöttek már: Dr. Mayer Ödönné, Papp Györgyné úrnők, Roska Rózsika, Fröhlich Jolánka és Lujzika, László Ilonka, Oelberg Manyika és Güttner Elza kisasszonyok, kiknek lelkes buzgólkodásaikért ezuton is köszönetet mond a Szanatórium Egyesület helyi fiókköre. Adakozzunk a szegény tüdőbetegekért! Járuljunk filléreinkkel a nemes és humánus czélhoz, mert Isten áldása lesz mindazokon, kik beteg embertársaikon segítenek!

— **Nagy népgyűlés Nagyenyeden.** Mult hó 25-én nagy népgyűlést rendezett a nagyenyedi függetlenségi párt az önálló magyar nemzeti bank érdekében, mely alkalommal lejöttek Budapestről gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos, Zakariás János dr., Horváth József dr. (marosújvári) és Gáspár János országgyűlési képviselők is. A népgyűlést a vármegye nagy üléstermében tartották meg, melyen megjelent báró Kemény Árpád főispán és báró Bánffy Kázmír alispán is. A népgyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, melyben kéri a törvényhozást, hogy az önálló magyar nemzeti bankot 1911. év január hó elsején léptesse életbe. Népgyűlés után a régi városháza nagytermében bankett volt, melyen mintegy 300-an vehettek részt. Az első felköszöntőt vármegyénk érdemes és derék főispánja mondotta, felköszöntvén gróf Batthyány Tivadart és Holló Lajost, mint a létesítendő önálló magyar nemzeti banknak leglelkesebb előharczóit. Bankett után a függetlenségi pártkörben volt összejövetel, hol a képviselők is megjelentek. A függetlenségi pártkörből főispán úr ömeltósága látta vendégül az illusztris társaságot, kik a főispán úrtól az estvéli gyorsvonathoz hajtottak ki s visszamentek Budapestre.

— **Reformátusok közgyűlése.** Meghívó. A gyulafehérvári református egyházmegye közgyűlésének tagjait folyó évi november hó 5-én d. e. 9 és fél órakor Gyulafehérvárt — boldogemlékü néhai dr. Bartók György emlékünnepegyével kapcsolatban tartandó rendes közgyűlésre főgondnok ural egyetértőleg meghívom. Alvinez, 1908. október 26. Benedek Károly esperes. A templomban tartandó emlékünnepegy sorsrendje: 1. Gyülekezet éneke: XC. zsoltár 2. verse. 2. Imádkozik: Kovács Károly e. m. főjegyző. 3. Énekel: Sipos Elek gyulafehérvári kántor. 4. Emlékbeszédet tart: Benedek Károly esperes. 5. Ének. A papilakban tartandó közgyűlés sorsrendje: I. Alakulás. 1. Elnöki megnyitó. 2. Név-sor olvasás. A közgyűlésen meg nem jelent tagok igazoló bejelentéseinek felolvasása. 3. Bizottságok kiküldése. II. Tárgysorozat. 1. Esperes eskütétele. 2. Főjegyző, aljegyző és ügyész eskütétele. 3. Esperes jelentése az egyházvizsgálatról. 4. Főjegyző jelentése az e. m. Tanács működéséről. 5. Tanügyi előadó jelentése. 6. Számvevő jelentése. 7. Egyházmegyei tisztviselők javadalmának megállapítása az 1734—1908. sz. főhatósági rendelet szerint. 8. Egyházmegyénk 1907. évi számadásainak ellátása és az 1909. évi költségvetés megállapítása. 9. Tanácskozási szabályok megállapítása. 10. Egy egyházmegyei világi tanácsos választása. 11. Egyházke-

rületi egyházi képviselő választása. 12. Mellékfoglalkozások bejelentése. 13. Egyházmegyei tanácsunknak az e. m. levéltár rendezése ügyében hozott határozata. 14. Más előkészíthető tárgyak és indítványok. Jegyzet. 1. Közgyűlés előtt, délelőtt 8 és fél órakor a ref. papilakban e. m. tanácsülés tartatik, melyre a Tanács tisztelt tagjai ez uton meghívotnak. 2. Emlékünnepélyre testületileg a lelkesül lakból vonulunk a templomba. 3. Közgyűlés végeztével „Egyházmegyei egyházi értekezletünk“ tart ülést. Tárgya: Dr. Elekes Viktor elnök urnak lemondása.

— **Munkás-gimnázium.** Ávéd Jakó nyug. gimnáziumi igazgató és ipariskolai igazgató kezdeményezésére a budapesti „Uránia“ tudományos intézet támogatásával egy mozgalom indult meg városunkban a munkás-gimnázium létesítése érdekében. A napokban Ávéd úr meghívására mintegy 30-an jelentek meg a városi tanács nagytermében, hol az értekezletet összehívó igazgató úr alapos részletességgel adta elő a munkás-gimnázium czélját, mely hivatva van az iparosokat az újabb keletű ismeretekbe bevezetni oktató előadás kíséretében és vetített képek bemutatásával. Az értekezlet az ügy ismertetése után, tekintve, hogy az ipartestület és a munkásbiztosító pénztár a költségeknek egyik fele részét a város a költségeknek másik fele részét magára vállalta, kimondta, hogy a munkás-gimnáziumot szervezni fogja a munkások keresztlétele végett az utasításnak megfelelőleg egy bizottságot küldött ki. A bizottság tagjai lettek: Ávéd Jakó ipariskolai igazgató, Pál Antal gimnáziumi igazgató, Dr. Roska Miklós városi tanácsos, iparhatósági biztos, Raskó Károly gimnáziumi tanár, a kath. legényegylet elnöke, Baumann Arnold nagyiparos, az ipartestület elnöke, Csibertics Imre gimn. tanár, Csécskedy József városi pénztárnok, az ipartest. jegyzője, Utry János a munkásbiztosító pénztár vezetője, Balla István áll. iskolai igazgató, a polgári iparos olvasókör elnöke és Haas Vilmos vendéglős, az „Uránia“ színház tulajdonosa. A kiküldött bizottság a napokban kezdi meg működését s részletes jelentését legközelebb fogja az értekezlet elé bocsátani.

— **A preszákai hatvanadik évforduló.** A zalatnai állami ipari szakiskola ifjúsági önképzőköre a preszákai elesettek sírjánál a gyászemlékü nap hatvanadik évfordulóján Preszákán 1908. október 24-én d. e. 10 órakor emlékünnepélyt rendezett a következő műsorral: 1. Himnusz. Énekli az ifjúsági daloskör. 2. Koszorúk letétele az emlékoszlopra. 3. Ima a sírok fölött. Előadja Könyg A. IV. é. növ. 4. Preszákai völgyben. Szavalja Herzum H. II. é. növ. 5. Ompoly völgye. Énekli az ifjúsági daloskör. 6. Alkalmi felolvasás. Előadja Bicsak F. IV. é. növ. 7. Preszákai sírhalmokhoz. Énekli az ifjúsági daloskör. 8. A preszákai emlékoszlopnál. Szavalja Szedlák B. III. é. növ. 9. Szózat. Énekli az ifjúsági daloskör. A kegyeletos emlékünnepén koszorút helyezett az emlékoszlopra a nagyenyedi kolégium gimnáziumának ifjúsága és a kolozsvári MÁV. Összhang dalkör. Az ünnepélyen elhangzott szavatelok, felolvasások, alkalmi énekek ismertetését az emlékoszlopnál elmondott megható Imá-nak közlésével megkezdjük mai lapunkban.

— **A Kath. Legényegylet színelőadása.** A gyulafehérvári kath. legényegylet f. év november 8-án vasárnap színelőadást rendez az Európa szálló dísztermében. Színre kerül: Fregoli vigjáték 3 felvonásban. Irtá W. O. Személyek: Kaposi János, földbirtokos Szotyori József, Czeccil, gyámleánya Gál Annuska, Mátyosiné Bigner Ida, Teresi, leánya Szinyi Jolánka, Guba Aldsi Szilágyi József, Miss Prizma, Czeccil nevelője Deutsch Jolánka, Dr. Csaszlau, lelkes Manninger Viktor, Vilmos, Kaposi komornikja Letáng Miklós, Józsi, Aldsi szolgálja Zöldi Gyula. Belépő díjak: I. hely: 1 kor. 20 fill. II. hely: 1 kor. Állóhely: 80 fillér. Kezdet: este 7 órakor. Az előadás után táncz éjfélig. Felvonások között Ampovics Béla zenekara játszik. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. Jegyek előre válthatók Papp Gy. üzletében.

— **Az olvasókör szüreti mulatsága.** Október hó 25-én a sétatéri Vigadó nagytermében igen sikerült szüreti mulatságot tartott a helybeli polg. iparos olvasókör ifjúsága. Az ötletesen dekorált terem a belépőt meglepte és jó hangulatra keltette. A csinos pázstör leányok és a sátrak őrei a fiatal emberekben a vásárlási ösztönt és a szálló-lópási kedvet felkeltették. Bozsó birónak volt is dolga. A paragrafusokat oly kegyetlenül vagdalta a tolvajok fejéhez, hogy alig bírták a vezerléssel megvárítani magukat. Hogy a büntetést elviselhetőbbé tegye, a bíró egy-egy pohár édes musttal igyekezett enyhíteni. A szálló-lópás 9 óra után ért véget. Várták is ám azt a fiatal emberek, de a szép pázstör

leányok még inkább, mert a szüret ide, a szüret oda: a táncz a fő. Ki-ki tánczolhatott eleget, mert Jóska is kitelt magáért, most az egyszer nem kéréte magát, ő huzta, tánczolhatott mindenki a végkimerülésig. A szüret anyagilag is igen jól sikerült, a szálló jobban fizetett, mint ahogy gondoltuk; a must is edesebb volt az ó-bornál, a hangulat fokozottabb a szokottnál; a bevétel sokkal több a kiadásnál: ennél fogva az iparos olvasókör böles választmánya nemcsak hozott és végrehajtott határozatával lehet megelégedve, hanem a m. t. közönség támogatásával is. Nem is mulasztja el e helyen őszinte hálájának és elismerésének kifejezést adni. Különösen köszönetét nyilvánítja Schwarz Ármin, Novotny Rezső és Besenyei Sándor uraknak az érdekes kivitelű nagy plakátokért. A felülfizetések, a midőn itt a nyilvánosság előtt nyugtáztatnak, a szíves érdeklődésért köszönetet mond az olvasókör nevében a referens. Felülfizettek: Schermann Kálmán 5 kor., Balla István 4 kor., Körösy László 3 kor., Fodor József, Izsák Mózes, Haas Vilmos, dr. Roska Miklós, Gutfreund Vilmos 2—2 kor., Czakei András, Kádár Péter, Salamon Szabin, ifj. Germán Péter, Bozsó Mátyás, Papp György, Székely Károly, Mendel Márton, Wolf Dezső 1—1 kor., Körösy Kálmán, Arnold János 60—60 fill., Schwarz Ármin 40 fill., Bartha Ignáczné, Kovács József 20—20 fillér.

— **Zenehatások a zongorán.** A zeneművészet evolúciója mind nagyobb tért enged az egyéniség szabad érvényesülésének a zenei termékek interpretációjában. Az előadó művész saját technikai tudásán kívül zene-elmeleti, akusztikai és psziko-fizikai ismeretével egészen új, színes, briliáns hanghatásokat produkálhat a zongorán. A hallás fiziológiája (élettana), karöltve a zenei hanghatások esztétikájával új és merész irányt kezd az előadás terén. Figyelembe véve az összhangzattan, az ellenpont, a zenei alaktan és a hangszereléstan legújabb tudományos megállapodásait és kellőleg értékelve az akusztikai törvények szigorú betartásával készülő orgonák szerkezetének előnyeit, a legújabb zongorák intonációja meglepő hanghatásokat tesz lehetségessé. Az amerikai hangjegyzetek ki is aknázzák ezeket a vívmányokat. Üzletükben pompás zongora van és egy szerződött művész. A nagy közönségnek — vásárlás kényszere nélkül — szabad bejárása van az üzleti helyiségekbe, ahol a zongoraművész bárkinék kívánságára lejátsza az elébe tett zongoraművet. Persze gyakorlott lévén a zeneelmélet és a hangtani hatások titkaiban, ragyogó színezetűnek hanzik a zenemű. A vevőnek megtetszik a darab és megvásárolja. Otthon átjátszva azonban megnyult ábrázattal veszi észre, hogy a „briliáns zenemű“ vajmi silány és szegényes, a saját zongoráján, teljesen kótászerint előadva. Nem egyszer ez a hatásuk a virtuóz-fogásoknak és hanghatásoknak a vevőközönség hallószervére — és zsebére.

— **A boritaladó eltörlése.** Valóban nagyfontosságú, közérdeklő kérdés megoldása érdekében lépett ki a kezdeményezés terére a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, mely a boritaladó eltörlése ügyében október 21-én d. e. 9 órakor Budapesten, a Tattersal helyiségében megtartott országos gyűlésre hívta meg a bortermelőket, borkereskedőket, vendéglősöket, valamint ezek országos érdekképviseleteit. A boritaladó eltörlése nem új követelmény. Mióta fennáll, a borfogyasztásra nézve nyomasztó hatását egyként sinylék a termelők, a kereskedők és fogyasztók. Valóságos képtelenség az, hogy oly országban, melynek sok ezer polgára él a bortermelésből és egyedül csak abból, az állam kicsinyes fiskális érdekekből egyenesen elnyomja a borfogyasztást, nem is szólva arról, hogy a bor megdrágításával az állam rákényszeríti különösen a munkásosztályhoz tartozókat az egészségre sokkal hátrányosabb pálinka fogyasztásra. Lám, Franciaország, hogy a borfogyasztásnak nagyobb lendületet adjon, már 1900-ban eltörlötte a boradót és 173 millió frank évi bevételről való lemondással sietett a bortermelők segélyére. Nálunk a boritaladó csak 16 millió koronát hoz be, ami elenyészően csekély összeg a másfél milliárdot meghaladó állami költségvetésben és a törvényhozás még erről a csekély összegről sem hajlandó lemondani. Azaz, hogy akarna, de nem mer. Már 1902-ben majdnem leszavazta a képviselőház a boritaladót, melyet Széll Kálmán csak nagy erőfeszítéssel mentett meg; másfél év előtt Wekerle is hajlandónak nyilatkozott a boritaladónak legalább mérséklésére, ha az előálló hiány fedezésére más forrásból megfelelő rekompenzációt talál. Hát ez a hiányt pótló fedezet már meg van, a szeszadó felemelése 37 millió K. bevételi többletet jelent s ennek valamivel több mint egyharmada fedezi a boritaladó eltörlése folytán előálló hiányt. Soha sem nehezült a bortermelőkre a boritaladó súlya oly óriási teherként, mint épp az idén. Az ország rendkívül nagy bortermésnek örvend, a must ára literenként 10—15

koronára szállott le, de még ilyen alacsony árak mellett sem akad vevő, mert a kereskedők félnek attól, hogy a megvásárolt borok a nyakukon maradnak. És joggal félnek, mert a boritaladó meg egyéb terhek a fogyasztásban annyira megdrágítják a bort, hogy a kitűnő minőség dacára a fogyasztók visszariadnak a magas áráktól. Hiszen külföldi ember előtt szinte hihetetlennek tűnő dolog az, hogy midőn a termelő 15—20 fillért kap egy liter mustért, Budapesten 1 koronán alul sem lehet megiható bort kapni, holott Párisban 30—40 centimesért jó asztali bort szolgálnak ki a vendéglőkben.

— **Szomorúság a korcsmárosokra.** Alsófehérvármegyének m. hó 21-én tartott rendes közgyűlésében egy nagyfontosságú határozatot hoztak. Kimondták ugyanis, hogy: Alsófehérvármegye területén levő községekben ezentul egész vasárnap csukva tartandók az összes italmérések. Részünkről nem tudunk elég dicséretet felsorolni a törvényhatósági bizottsági tagoknak, hogy egy ilyen nagyfontosságú határozat kimondására bírták a törvényhatóságot. Hiszen statisztikailag bebizonyított tény, hogy a büntények nagy százlékát épen közvetlenül a szeszes italok mértéktelel élvezete hozta létre. Falukon az a legnagyobb mulatság vasárnap, hogy a korcsmába gyűl össze az egész falu apraja-nagyja és virtust csinálnak abból, hogy ki tud többet inni, ahelyett, hogy az Istentiszteleten vennének részt. Bárcsak a városokra is hoznának az illetékes képviselőtestületek hasonló határozatokat.

— **Az Uránia színházban** (Európa szálloda) ma vasárnap, a temetői világítás után Római katonák cím alatt ünnepi előadás fog tartatni 36 vetített képben, magyarázatokkal. Irtá Rasowszky Béla. Az előadás kezdete 8 órakor. Rendes belépti díjak mellett.

— **Ditróból írják lapunknak:** Tehát mégis lesz új templomunk, nagy, szép és díszes. Október 22-én tartotta a ditrói egyháztanács az új templom építésének árlejtését, végeredmény az lett, hogy Kládek István szabadkai vállalkozónak adatott 42400 koronáért, mint aki legelőszöbbsen vállalkozott. Hogy Ditró egyházközség e díszes templomhoz jut, egyfelől nagy érdeme van a birtokosságának, mert ő adta az erdőt, amelyből ez az összeg összegyűlt, de nem szabad megfeledkeznünk, hogy ebben a tekintetben még nagyobb érdeme van Takó János plébános urnak, mert csak az ő hajthatatlan erős akarata és tiszta jelleme volt képes azt az összeget, melyet e célra a birtokosság erdőt adott meggyűjteni és annyira gyümölesztetni, hogy nemcsak a díszes templomot felépítsük, hanem azonkívül még akkora összeg megmarad, amelynek kamataiból az egyházi költségek fedeztetni fognak.

— **Kiss szerencsése nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresei esélyeket nyújtja. Nagy nyeresmények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek, — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos utca 13), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése nagy!

— **Halálos végű verekedés.** Magyarigenben a napokban volt az országos kirakodó vásár, mely nem mulhatott el verekedés és halál nélkül. Két román atyafi pénzkölcsön ügyből kifolyólag összeszólalkozott, a minek revolverlövés és késelés volt az utójátéka. Egyik közülök a porondon maradt, míg a másikat bekísérték a helyi kir. fogházba.

— **A ki szép,** fajtiszta szőlőt akar, bizalommal forduljon az évek óta legjobb hírnévnek örvendő Vállalati Szőlőtelephez, Billéden, Torontálmegye, mely vállalat szőlőoltványainak faj- és árjegyzékét ingyen és bérmentve megküldi.

— **Köszönet nyilvánítás.** Miután Székesfehérvárt a „Hungária“ kávéházat átvettém és így a városról eltávozok, ezuton mondok hálás köszönetet úgy a civil mint a katonai uraknak, kik hosszú ittlétem alatt szívesek voltak a legnagyobb előzékenységet velem szemben tanusítani. Tisztelettel *Gárdos Zsigmond.*

— **Örömmel látjuk,** hogy egy ismert bécsi szívkahüvelgyár hazánkban, Sopronban évek óta nagy gyárüzemet fejt ki, melyből az egész világon ismert Jacob Antinikotin La Fleurette szívkahüvelgyerül mint hazai gyártmány forgalomba. Örömmel üdvözljük a

bazai ipar eme előrehaladását, annál is inkább, mert nines szükségünk arra, hogy pénzünkért osztrák árut vegyünk. Lapunk mai számában erre vonatkozólag közölt hirdetést olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Minden anya** érdeklődik a „Scott fele Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek először retetlennel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Értesítés.** A régi törvényszéki palotában, több butornélküli lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet az egyházmegyei központi pénztár hivatalos helyiségében (Jerichó-ház) mindennapi délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig.

A közönség köréből.

A helybeli ipartestület érd. előjáróságának f. é. október 19-én tartott ülése alkalmával azon gyanu merült fel ellenem, hogy én volnék az, aki Török Balint úrnak Csecesky József ipartest. jegyző úr elleni lapközleményeit fogalmazom.

Nem tudom, szorult-e Török úr másnak segítségére, de azt kijelenthetem, hogy ilyen ügyben segítséget nem nyújtanék akkor sem, ha rám szorult. Közügyekbe nem avatkozom, a tisztviselőket közvetve, vagy közvetlenül, másnak neve alatt vagy névtelenül támadni nem szoktam. Annál kevésbé tehetném ezt ezen esetben, midőn a személyesen is tisztelt személyről szól a támadó ének.

Apasági keresetet magamtól elutasítva, kijelenthetem, hogy a megjelent közleményekről megjelenésük előtt tudomásom sem volt.

Gyfvár, 1908. okt. 26.

Ertll Vendel.

Szerkesztő üzenete.

Oremusz Ödönnek. Versét nem közölhetjük.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorosa táplálóból, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Nyilttér.

(E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Az „Üstökös”

A LEGJOBB MAGYAR VICCLAP.

Hetenkint husz oldal, színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az „Üstökös”-re, ha csak negyed évig is, ingyenkapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamot, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. (Kívánatra megküldjük az 1908. jan. 1-től megjelent számokat 3 koronáért.)

Előfizetési árak: Negyedévre (okt.—dec.) 3K. Félévre . 6 K. Egy évre 12 K.

Utalványozim: „Üstökös” kiadóhivatala, Budapest V.

Nagyon célszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sarg's Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Kapható:

minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

Sz. 10203—1908. alisp.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérvármegye tulajdonát képező **kórháznál** rendszeresítve levő

gondnoki állás

lemondás folytán üresedésbe jöven, arra ezen pályázatot hirdetek.

Ezen kórházi gondnoki állás 1200 kor. évi fizetés és természetbeni lakás élvezetével van egybekötve, de köteles a kinevezés után legkésőbb 8 nap alatt az eskü letétele előtt 1000 korona biztósítékot a nagyenyedi állampénztárnál letenni és annak megtörténtét a nyerendő nyugtával az alispánnal igazolni.

A kik ezen állást elnyerni óhajtják, életkorukat, egészségi állapotukat, előbbi szolgálataikat és előképzettségüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket **1908. évi november hó 21-ig** Alsófehérvármegye Alispánjához adják be.

Nagyenyneden, 1908. évi október hó 20-án.

Br. Bánffy Kázmír,

alispán.

Szám 724—1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1908. évi 225. számú végzése következtében Filip György gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Julia takaréks és hitelintézet javára kiskaludi Oltean Augustin és társa ellen 160 K. s jár. erejéig 1908. évi február hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1140 K. becsült következő ingóságok, u. m.: tehenek, szekrek és borjúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1908. évi V. 90. számú végzése folytán 102 kor. tőkekövetelés hátralék erejéig, Kiskaludon leendő eszközzésre **1908. évi november hó 5-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1908. évi október hó 13.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

4 ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter urtól . 20—06.

2. A kopenhágai belügyminiszter urtól XII. 20—06.

3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter urtól IV. 13—07.

4. A berlini földm. miniszter urtól X. 15—07.

RATIN mint legbiztosabb **egér és patkányirtó-**

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin“ bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedárusága Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

DÉVAI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RAKTÁRHÁZAI.

A Dévai Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága felhívja a gazda, kereskedő és iparos közönség figyelmét ujonnan épített, modern berendezésű **raktáira és vasbeton pinczéire.**

A raktárházak a dévai állomás pályatestével iparvágány által vannak összekötve s a reexpeditionálás díjkiegymenítés kedvezményét élvezik. Elvállaljuk:

Gabonának, valamint mindennemű nyerstermékeknek, szesnek, pálinkának beraktározását a legelőnyösebb díj-szabások és feltételek mellett.

Előleget nyújtunk minden néven nevezendő áru a legelőnyösebb kamattal mellett a lehető legmagasabb kvótáig, valamint elvállaljuk mindenféle termékek és árucikkek bizományilag való eladását a legmérsékeltebb jutalék mellett.

Elvállaljuk mindenféle árunak fuvarozását, ki- és berakását, kezelését és a szállítványozási üzlettel járó minden teendő végzését a legmérsékeltebb tételek mellett.

Felhívjuk a közönség figyelmét szesz-szabadraktárunkra, valamint ujonnan létesített áruosztályunkra s kívánatra bárkinek megküldjük raktári szabályzatunkat és díjszabásunkat.

Készséggel szolgálunk a legmérsékeltebb speciális ajánlatokkal kérdőzködés esetére.

Minden küldemény a Dévai Hitelbank Részvénytársaság raktárházal czimre küldendő.

Dévai Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkásságtól, gégehurutól, görcs- és számarköhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlt

KAISER-féle Mell-Karamellát

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről. Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: **VLAD VIRGIL** gyógyszerárban Gyulafehérvárt.

Egy és két éves

szőlő-oltványokról,

különbféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjelént.

Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a **Vállalati Szőlőtelep** Billéd, Torontál-megye.

COAKS. KÖSZÉN.

Kályhák,
Takaréktüzhelyek

és egyes alkatrészek
méltányos áron kaphatók:

Jickeli Károly F. rakhelye

Gyulafehérvár, Széchenyi-utca 13.

KEDVENCZ Liliomtejszappan.

Legenyhébb szappan a
bőrápolásra.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult közhívenél,
osúznál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K -80,
K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk Egger mellpasztillái

az étvagyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Fröhlich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszerárakban.

Üdit, gyógyít! — Orvosilag ajánlva!

MUSCHONG-féle BUZIÁSI „PHÖNIX” ÁSVÁNYVIZ.

-- Szénsavdús, kellemes, savanykásízű, vasmentesített, üdítő asztali viz. --

Kitűnő hatású vese- és hólyagbajoknál.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a Vesemedence idült hurut-
jainál, huygkő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál
kitűnő hatásának bizonyult.

Egyedüli főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére:

Ifj. Baumann Nándor fűszer- és csemegekereskedésében Gyulafehérvárt.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Szőlő- oltványokat

szállít. Fajtiszta-
ságért jótállva,
legdúsabb választék-
ban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak
ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 82. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből ér-
kezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos
megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyisé-
gektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet
magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghódította a valódi

ERŐ SŐSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és
hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnak, fertőtlenítő, erősítő és edző az
izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan, mint szájviz, haj-
és bőrpolószer.

— Szükséges minden háztartásban! —

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2
koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel
vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

Kapható mindenütt!

Főraktár Gyulafehérvárott:

Ifj. Baumann Nándor úrnál.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiacz 2. szám.

Alapított 1841-ben.

ALAPTŐKE ÉS TARTALÉKALAPOK 93 MILLIÓ KORONA.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskére folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelesre.

Kölesönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi

Bank 4% s 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi köt-

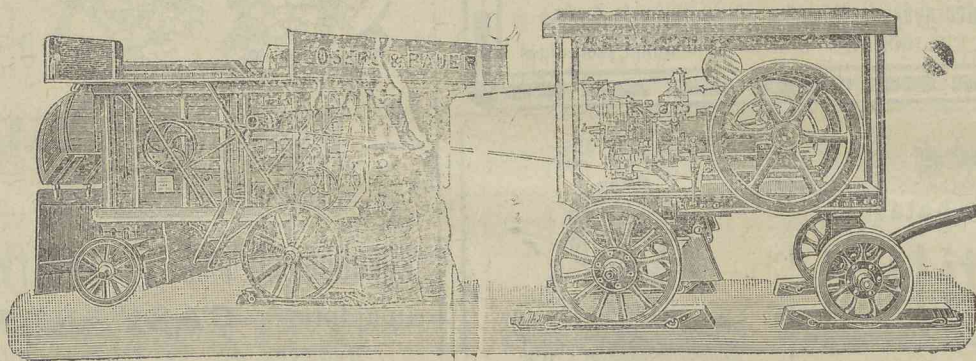
vényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékul és bányapénzüli elfogadtatnak. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lóerőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szász-vevesszős 8 HP. cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Szőlő-oltvány

és vesszőből nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a **világhírű DE-LAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

Pollitzer sérvambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferde-nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Egyéni speciális kezelés! Mérsékelt árak!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 kor.-tól felfelé.

Videki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközölteket.

Hygienikus czikkok a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

AMERIKÁBA

Indulás Havreből minden szombaton, Bécsből minden kedden.

MENETJEGYEK A

FRANCIA VONALRA.

Amerikai vasuti menetjegyek minden irányban és állomásra eredeti árban.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve CSAK a

FRANZÖSISCHE LINIE

WIEN, IV. WIEDNER GÜRTEL No. 16.

(A déli és államvasutakkal átellenben.)

Kéretik a czimre figyelni!

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai czikkeiket, u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszmété és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, diszecserejéket, gyümölcsfa vadonczokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Nyomatott Papp György könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.